

Welkom

Presentaties:

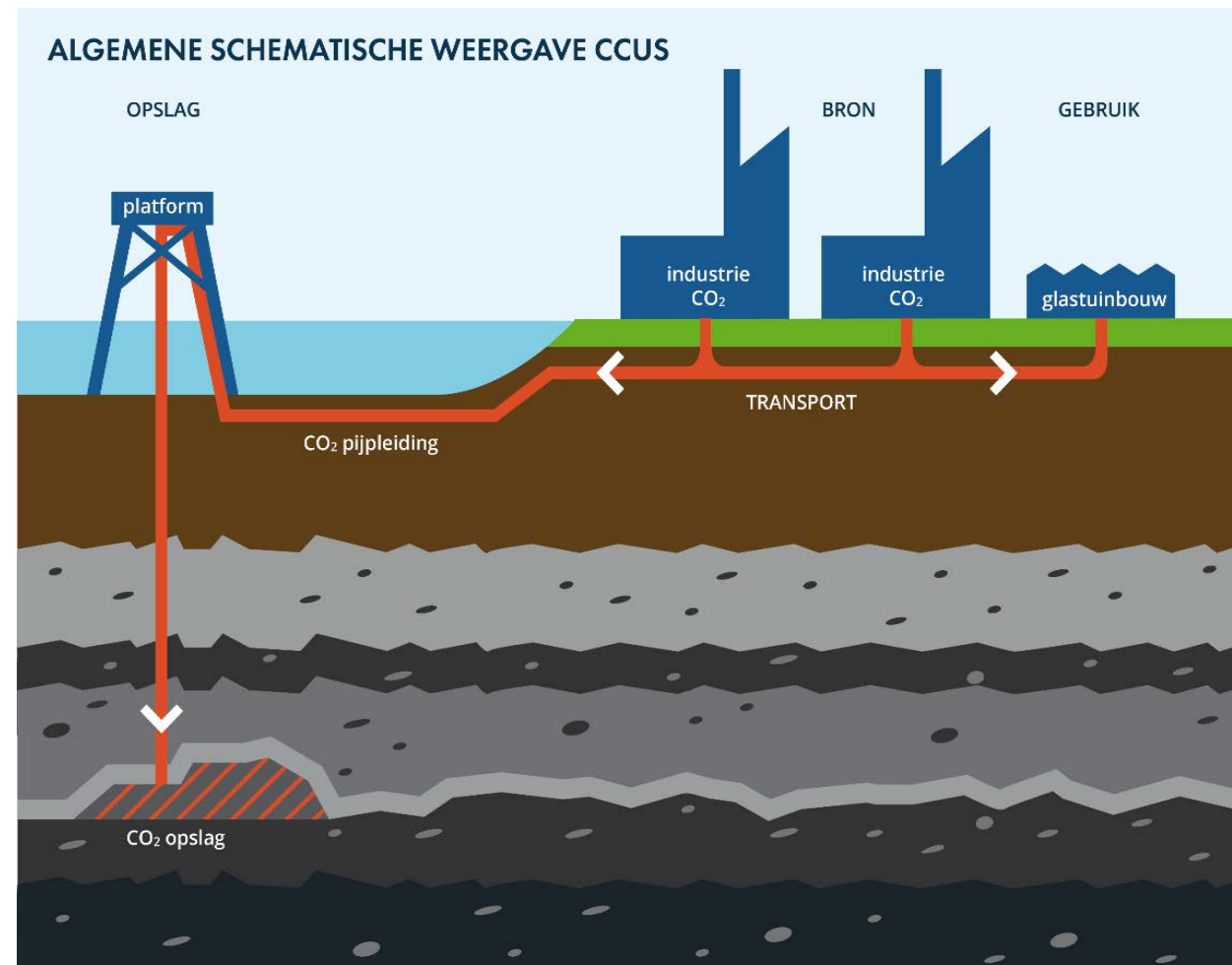
- > Judith Vlot (EZK): Wat is CCS, waarom wordt CO₂ afgevangen en opgeslagen, waarom ministerie EZK betrokken bij Aramis
- > Maarten Liebreks (Aramis): Toelichting op het voornemen en participatieplan en over de samenhang met project CO₂nnect
- > Bouke Bussemaker (EZK): Toelichting projectprocedure (rijkscoördinatie); rolverdeling ministerie en initiatiefnemer (Aramis), planning en inspraak

Wat is CCS

Carbon Capture and Storage:
afvang, transport en opslag van CO₂
CCUS: **U**tutilisation (bv glastuinbouw)

- › Afvang industrie > pijpleidingen of weg-/watertransport
- › Hub's nabij de kust: verzamelen, overslag, compressie
- › Transport pijpleidingen (of schepen)
- › Platform > opslag in lege olie-/gasvelden

Waarom CCS

Doelstellingen klimaatakkoord / regeerakkoord:

- › CCS is een belangrijke (overgangs)technologie voor de verduurzaming van de in Nederland gevestigde industrie en is essentieel voor Nederland om de CO₂-reductiedoelstelling voor 2030 te halen.
- › Voor 2030 wil het nieuwe kabinet de reductiedoelstelling voor CO₂ verder aanscherpen naar 55%, waarbij gestreefd wordt naar 60% reductie.

Situatie:

- › Industrie bereidt zich voor op CO₂-afvang (in verband met CO₂-heffing)
- › Beschikbaarheid van opslaglocaties (oude gasvelden) onder de Noordzee

Waarom ministerie EZK betrokken

- › Behalen van klimaatdoelstellingen
- › Afweging verschillende technieken voor CO₂-reductie
- › Ruimtelijke afweging energie-infrastructuur
- › Projectprocedures en vergunningverlening

Rol in:

- › Project Porthos
- › Ruimtelijke verkenning CO₂-transport en –opslagplannen
- › Project Aramis